

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
УКРАЇНИ**

**V МІЖНАРОДНА НАУКОВО-
ПРАКТИЧНА
ОНЛАЙН КОНФЕРЕНЦІЯ
«ІННОВАЦІЇ В ОСВІТІ,
НАУЦІ ТА ВИРОБНИЦТВІ»
ПРИСВЯЧЕНУ 100-РІЧЧЮ
ВІД ДНЯ ЗАСНУВАННЯ ВСП
«МУКАЧІВСЬКИЙ ФАХОВИЙ
КОЛЕДЖ НУБІП УКРАЇНИ**

**ВСП «МУКАЧІВСЬКИЙ
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ НУБІП
УКРАЇНИ»**

**V INTERNATIONAL SCIENTIFIC
AND PRACTICAL
ONLINE CONFERENCE
"INNOVATION IN EDUCATION,
SCIENCE AND PRODUCTION".
DEDICATED TO THE 100th
ANNIVERSARY OF THE
ESTABLISHMENT VSP OF
«MUKACHIV PROFESSIONAL
COLLEGE» NUBIP OF UKRAINE**

**САСКАЧЕВАНСЬКОГО
УНІВЕРСИТЕТУ, САСКАТУН,
КАНАДА**

24-26 листопада 2021 року

м. Київ

УДК 631.5:633.16

ОПТИМІЗАЦІЯ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ СОЇ В УМОВАХ ПРАВОБЕРЕЖНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ

Овчарук О.В., доктор с.-г. наук, доцент

Панасенко Р.В., студент ОС «Магістр»

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Ріст населення на земній кулі обумовлює необхідність забезпечення його продуктами харчування, що в свою чергу вимагає випереджаючого росту виробництва продовольчих ресурсів, зокрема білково-олійної сировини. Поповнення їх значною мірою забезпечується за рахунок сої, яка є однією з найцінніших зернобобових культур. З урахуванням високої харчової цінності та вмісту білків соя визначена організацією ЮНЕСКО як стратегічна харчова культура.

У світі продовжує зростати попит на соєві боби. У перший весняний місяць 2020 року основні країни-постачальники цієї продукції зберігали високі темпи відвантаження. І це, незважаючи на те, що багато держав саме в цей період оголошували про введення жорстких карантинних заходів з причини пандемії COVID-19. При цьому запаси соєвих бобів на світовому ринку залишаються досить високими, в зв'язку з чим провідні агентства у своїх останніх звітах знижують прогнози виробництва сої.

На сучасному етапі розвитку агропромислового комплексу України соя, як цінна білково-олійна культура, яка має широкий спектр використання в кормо виробництві, на харчові, технічні цілі і медицині, здобуває зараз виключне значення.

На основі проведених досліджень встановлено, що висота рослин сої збільшувалась від фази гілкування стебла до наливу насіння внаслідок наростання біомаси рослин та залежала від генотипових властивостей сорту. Так, у фазу утворення бічних стебел висота рослин сої становила: у сорту

Сіверка 22,4-20,6 см, і була меншою, ніж у сорту Ксенія – 24,3-22,5 см, при цьому рослини від сівби звичайним рядковим способом були дещо вищими.

Проведені нами дослідження в умовах Правобережного Лісостепу свідчать про те, що величина урожайності насіння сої у значній мірі залежала від факторів, що досліджувалися, а саме від біологічних особливостей сорту та різних способів сівби.

Найвищу урожайність насіння було відмічено у сорту Ксенія, яка залежно від елементів технології, що вивчали, варіювала від 2,83 до 3,48 т/га. Дещо нижчу врожайність відмічено у сорту Сіверка 2,03-2,53 т/га.

Також слід зазначити про істотне збільшення врожаю насіння сої досліджуваних сортів за звичайного рядкового способу сівби порівняно з широкорядним. Таким чином приріст урожаю на варіантах з шириною міжрядь 15 см складав: у сорту Сіверка – 0,47 та 0,41 т/га, у сорту Ксенія – 0,60 і 0,53 т/га.

Результати досліджень показали, що передзбиральна десикація посівів досліджуваних сортів сої не мала значного впливу на врожайність насіння, лише простежувалася тенденція до збільшення урожаю на 0,03-0,12 т/га, що знаходиться в межах помилки.